

VEILIG, GEZOND EN VITAAAL WERKEN

AGRARISCHE EN GROENE SECTOR 2024

Op een gezonde, veilige en productieve manier aan het werk zijn en blijven is van vitaal belang voor de agrarische en groene sector. Een sector waarbinnen economische en technologische ontwikkelingen snel gaan en duurzaam ondernemen gericht op de toekomst centraal staat. Op basis van verschillende bronnen geven we hier een overzicht van de cijfers. Als een sector of groep negatief afwijkt van de rest van de sector Agrarisch en Groen geven we dit aan. Een toelichting op de gebruikte bronnen staat op de laatste pagina. Bekijk ook de factsheets voor de sectoren glastuinbouw, open teelten, dierhouderij, groen, grond en infra (hierna GGI) en hoveniers en groenvoorziening (hierna hoveniers).

LEEFTIJD

De gemiddelde leeftijd neemt sinds 2019 licht toe en ligt op **35,6** jaar in **2023**

Het aandeel werknemers (op de loonlijst) in de **categorie 55 jaar en ouder** neemt toe

Bron: Colland Arbeidsmarkt, werknemers ultimo jaar 2023

VERZUIM

VERZUIMPERCENTAGE 2023

Het verzuimpercentage is **5,3%** in **2023**, in **2022** was dit ook **5,3%**

Het verzuimpercentage **is gelijk** aan het gemiddelde van Nederland van **5,3%**

De verzuimfrequentie is **0,67** in **2023**, in **2022** was dit **0,87**

Bron: Verzuimcijfers Stigas

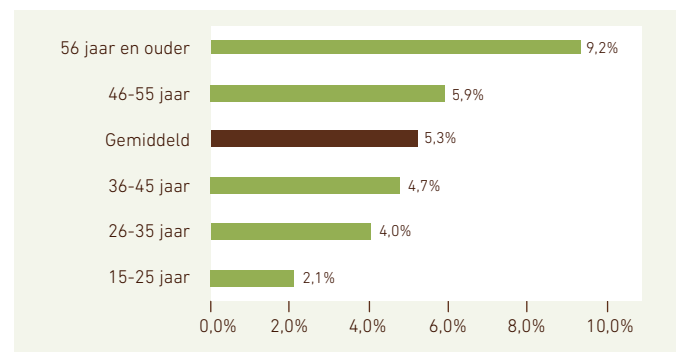
VERZUIMPERCENTAGE NAAR LEEFTIJD 2023

Ouderen hebben **hoger** verzuim dan jongeren

Dit komt vooral omdat ouderen gemiddeld **langer** verzuimen

Bron: Verzuimcijfers Stigas

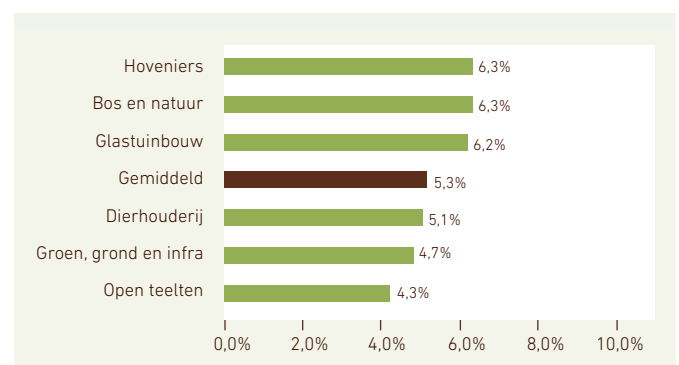
VERZUIMPERCENTAGE NAAR SECTOR 2023

Het verzuimpercentage **verschilt** per sector.

Dit heeft voor een deel te maken met het verschil in gemiddelde leeftijd.

Bron: Verzuimcijfers Stigas

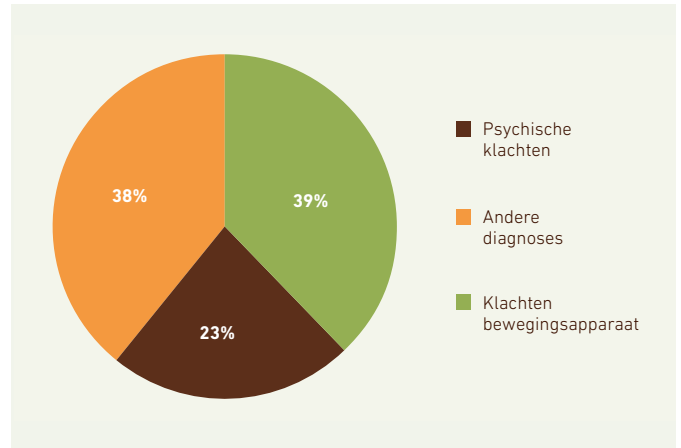
VERZUIMPERCENTAGE 2023 NAAR DIAGNOSE

39% van het verzuim bestaat uit klachten aan het **bewegingsapparaat**

Op de derde plaats staan **psychische klachten** met **23%**

Bron: Verzuimcijfers Stigas

BEROEPSZIEKTEN*

Vanuit de landbouw worden relatief veel beroepsziekten van aandoeningen aan het houding- en bewegingsapparaat gemeld. De **meest gemelde** beroepsziekten in **2022-2023** in de sector agrarisch en groen zijn:

Aandoeningen aan spieren en skelet: met name RSI aan **schouder/arm**

Psychische aandoeningen: met name **overspannenheid**

* Een beroepsziekte is een ziekte of aandoening als gevolg van belasting die in overwegende mate in arbeid of arbeidsomstandigheden heeft plaatsgevonden. Bron: NCvB 2024

GEZOND EN VEILIG

32% van de werknemers doet vooral lichamelijk werk

TOP 4 LICHAAMELIJKE BELASTING

% vrij veel - heel veel

Repeterende bewegingen
54%

Langdurig in dezelfde houding werken
51%
ggi hoger

Vaak buigen en draaien van bovenlichaam
42%
hoveniers hoger

Kracht zetten met armen/handen
34%
hoveniers hoger

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=3.543)

WERKDRUK

% vaak - altijd

Te veel werk
26%
bos en natuur hoger

Tijdsdruk
25%
bos en natuur hoger

% soms - nooit

Invoel op planning
45%
ggi hoger

Invoel op onderbreken werk
42%

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2025 (n=3.543)

VERMOEIDHEID

25%

van de deelnemers is aan het eind van de dag echt op

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=3.543)

TOP 4 KLACHTEN AAN HET LIJF

Rugklachten
53%
afgelopen jaar,
hoveniers hoger

Nekklachten
33%
afgelopen jaar

Schouderklachten
31%
afgelopen jaar,
glastuinbouw en
hoveniers hoger

Knieklachten
22%
afgelopen jaar,
hoveniers hoger

Bron: PMO 2014-2023 (n=4.038)

EMOTIONELE BELASTING

% soms - altijd

Lastige klanten
59%
bos en natuur,
hoveniers en ggi hoger

Lastige collega's
58%

Confrontatie met zaken
die persoonlijk raken
57%
bos en natuur hoger

Pesten of discriminatie
12%

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024
(n=2.758)

OMGEVINGSFACTOREN

% last van

Stof:
30% hoveniers hoger

Temperatuur:
28% glastuinbouw hoger

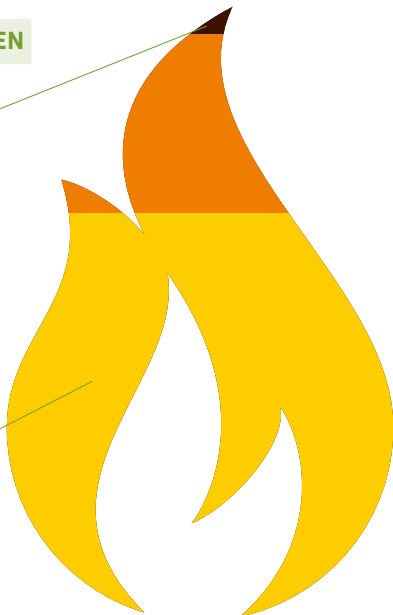
Lawaai:
31% hoveniers hoger

Bron: PMO 2014-2023 (n=4.157)

BURN-OUT KLACHTEN

3%
heeft een verhoogde
kans om op termijn uit
te vallen door
een burn-out

25%
heeft wel eens
burn-out gerelateerde
klachten

Bij werkenden met vooral mentaal werk, theoretisch
opgeleiden en binnen de sector bos en natuur komen
burn-out klachten vaker voor.

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=3.541)

EN GEZONDHEIDSKLACHTEN

32%
heeft minimaal 1 klacht aan de
luchtwegen, **13%** hiervan zegt dat
klachten verergeren tijdens werk

17%
heeft huidklachten aan de handen

17%
hoort niet goed

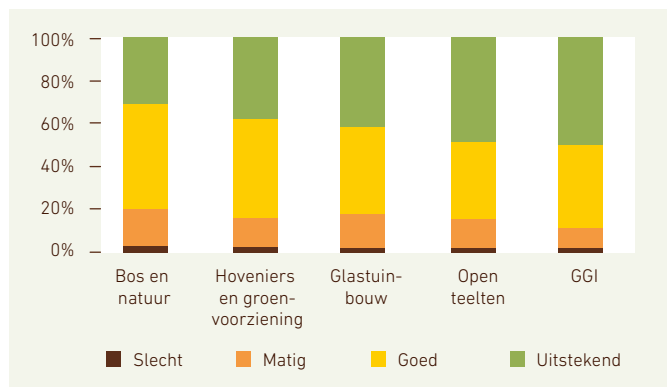
Bron: PMO 2014-2023 (n=4.161)

WERKVERMOGEN

Het werkvermogen is de mate waarin iemand **lichamelijk en mentaal** in staat is zijn huidige werk te doen. Het is een momentopname en kan veranderen als bijvoorbeeld de belasting op het werk verandert. Een lager werkvermogen leidt tot een hogere kans op uitval.

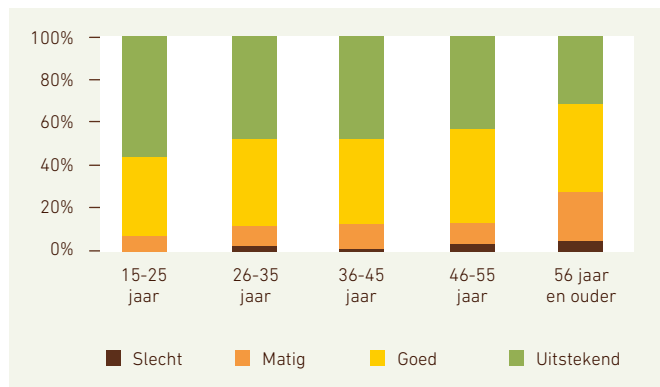
Mensen met vooral **lichamelijk belastend werk** hebben een lager werkvermogen dan werknemers met vooral mentaal inspannend werk.

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=3.005)

Aspecten die o.a. met een **verlaagd werkvermogen** samenhangen zijn:

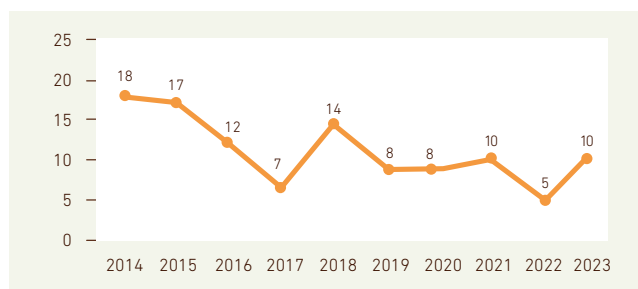
- Leeftijd
- Hoge lichamelijke belasting
- Hoge taakeisen
- Weinig zelfstandigheid of afwisseling
- Hoge emotionele belasting en burn-out risico
- Een minder goede werk-privé balans
- Minder goede leefstijl

DODELIJKE ONGEVALLEN

Over de afgelopen tien jaar waren er gemiddeld **11** dodelijke ongevallen per jaar, in totaal **109**

Bron: Registratie dodelijke ongevallen Stigas 2014-2023

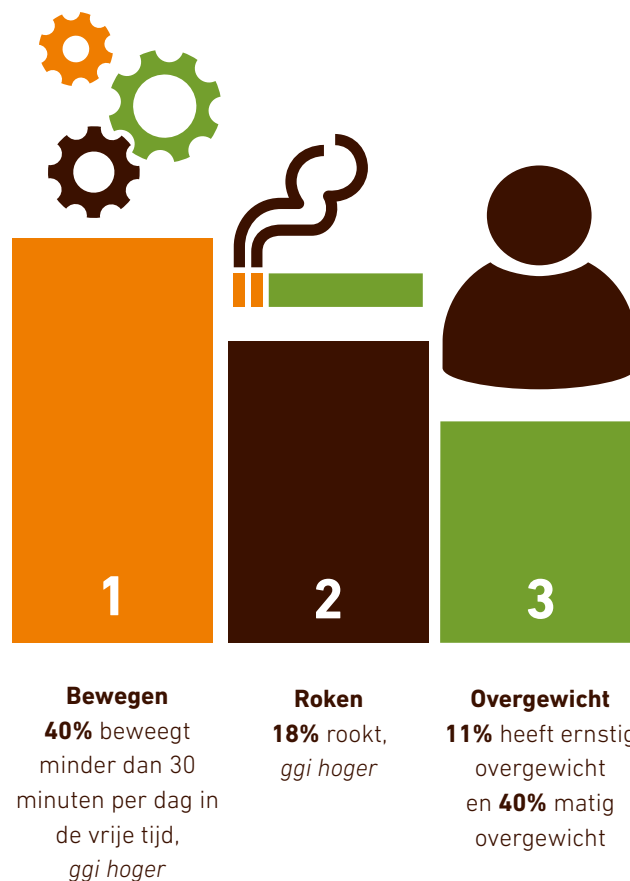
TOP 5

Bij ongevallen met machines is beknelling en het ontbreken van een afscherming de meest voorkomende oorzaak

VITAAL EN BETROKKEN

TOP 3 VERBETERPUNTEN LEEFSTIJL

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=3.543)

BLIJ MET WERK

97%

heeft werk dat past

Bron: PMO 2012-2020 (n=3.786)

91%

vindt de sfeer goed op het werk

77%

bevalt het werk goed

80%

ontvangt waardering van de leidinggevende

62%

geeft aan de leidinggevende motiveert

68%

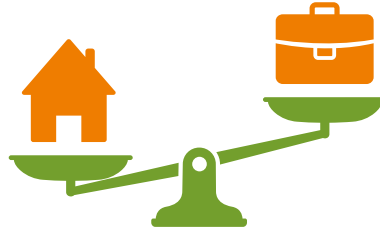
ontvangt regelmatig feedback over prestaties van de leidinggevende

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=2.219)

WERK-PRIVÉ BALANS

84%

ervaart vaak tot altijd een goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=3.543)

IN ONTWIKKELING KUNNEN DOORWERKEN

51%

geeft aan niet voldoende te kunnen **doorstromen** binnen het bedrijf, 45 plussers geven dit vaker aan

11%

schat in binnen 1 of 2 jaar **problemen** te krijgen met de loopbaan

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=3.543)

OPLEIDING/TRAINING

79%

krijgt de gelegenheid opleidingen te volgen

70%

is bekend met de opleidingsmogelijkheden binnen de eigen organisatie

werknemers met vooral lichamelijk werk en vanuit de glastuinbouw lager

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=2.219)

GESPREK OVER INZETBAARHEID

74%

heeft het afgelopen jaar een functioneringsgesprek gehad

81%

geeft aan dat leidinggevende de ontwikkeling ondersteunt

werknemers met vooral lichamelijk werk lager

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=2.219)

PREVENTIE RIE VAN STIGAS

14.357

bedrijven* zijn gestart met de RIE van Stigas

43%

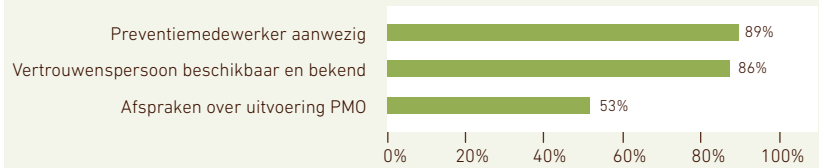
van de bedrijven heeft de RIE afgerond inclusief Plan van Aanpak

*Aantal bedrijfsvestigingen met RIE van Stigas (peildatum april 2024)

ARBOBELEID

Preventiemedewerker en vertrouwenspersoon bij meer dan **80%** van de bedrijven geregeld. Bij **47%** van de bedrijven zijn er geen afspraken over het Preventief Medisch Onderzoek (PMO) op het moment van invullen

Bron: RIE van Stigas (peildatum april 2024), (n>10.000)

Gezonde medewerkers zorgen voor gezonde bedrijven. En gezonde bedrijven maken een gezonde sector. Met een gemotiveerd en gespecialiseerd team, met brede kennis van de agrarische en groene sector, zet Stigas zich in voor een gezonde sector. Als sectorspecialist op het gebied van veiligheid, vitaliteit en het voorkomen van verzuim.

Zorgen voor een **veilige werkomgeving?** [Regel het met Stigas](#)

Zorgen voor **vitale medewerkers?** [Regel het met Stigas](#)

Zorgen voor **minder verzuim?** [Regel het met Stigas](#)

STIGAS, VOOR EEN GEZONDE SECTOR!

De gebruikte cijfers zijn afkomstig uit verschillende bronnen: cijfers van Colland Arbeidsmarkt (2023), verzuimcijfers van Stigas (2023), het Preventief Medisch Onderzoek PMO (2014-2023), de Vitaliteitsscan werknemer (2015-2024), registratie dodelijke ongevallen (2014-2023) en de RIE van Stigas (status april 2024).

- De verzuimcijfers zijn gebaseerd op de bedrijven waarvoor Stigas de verzuimbegeleiding uitvoert, en waarvan het aantal werknemers bekend is. Dit betreffen zowel bedrijven met een verzuimverzekering als eigenrisicodragers. De representativiteit kan per sector verschillen. Bedrijven uit de sector die elders verzekerd of begeleid worden zijn niet meegenomen. Voor een vergelijking met Nederland maken we gebruik van cijfers van het CBS.
- Voor het vormen van een voldoende grote groep zijn cijfers van het PMO en de Vitaliteitsscan over meerdere jaren samengevoegd. De resultaten hiervan zijn indicatief, het betrof geen representatieve steekproef.
- De cijfers over de RIE betreffen alleen de bedrijven die gebruikmaken van de RIE van Stigas. Bedrijven die gebruiken maken van een andere methodiek zijn hierin niet meegenomen.

Lees [hier](#) meer over de gebruikte bronnen.

Stigas

Korenmolenlaan 2 | 3447 GG Woerden | 085 044 07 00
info@stigas.nl | www.stigas.nl

Juni 2024